

SAMnr  
Lantbrukarens namn  
Adress  
Telefonnr

Besöksdatum

## Upprepad växtnäringsbalans (10B)

### Sammanfattning

Växtnäringsbalansen för 2009 är en mycket trevlig läsning. Överskottet av kväve var endast 24 kg, tack vare den stora skörden. Fosfor och kalium är i underskott av samma anledning. Gödslingsplanen för 2010 visar en mycket välbalanserad gödsling. Kväve går jämt ut och för fosfor och kalium finns mindre underskott.

### Kommentar till växtnäringsbalans

Balansen är gjord för växtodlingsåret 2009.

#### **Kväve**

Balansen gav ett överskott på 24 kg N/ha, vilket är bra. Jämförelsevärdet för en gård med samma grödfördelning ligger på 40 kg N/ha i överskott. Det som slår igenom i siffrorna är den överlag goda skörden 2009. Det gäller även för fosfor och kalium som redovisas nedan. Även för klimatet är ett minskat kväveöverskott att föredra eftersom överskottskväve kan omvandlas till lustgas, vilket är en stark växthusgas.

#### **Fosfor**

2009 visade balansen ett underskott av fosfor med -13 kg P/ha I ditt fall är det inget problem med ett generellt underskott då den mesta av marken ligger i P-AL klass IV. Det är ett problem på de skiften som ligger lägre i fosforklass. Dessa skiften bör tilldelas mer stallgödsel och de med hög fosforklass bör tilldelas mindre. Den NPK som köps in kan också fördelas till de fält där fosforklasserna är i det lägre skiktet.

#### **Kalium**

För kalium visar balansen ett underskott på -39 kg K/ha för 2009. Din jord ligger i snitt i kaliumklass II. Analysen för förrådkalium såg bättre ut, det låg i snitt i klass III, vilket betyder att marken har förmåga att bidra med kalium genom mineralisering. På de lättare partierna av gården var klasserna av naturliga skäl lägre. Samma resonemang gäller som för fosfor, d.v.s. att där det behöver köras mer fosfor behövs också mer kalium. Där gör stallgödseln underverk. Kompletteras detta sedan med NPK så får grödan sitt behov tillgodosett.

## Kommentar till gödslingsplan

Gödslingsplanen är gjord för 2010. I och med din speciella situation då du får tag i NPK där växtnäringsinnehållet inte är helt homogent så är det svårt och få en objektiv bild av gödningen. I gödslingsplanen har vi räknat med ett innehåll av NPK 24-4-5. Det var samma NPK som vi använde i växtnäringsbalansen för 2009. Programmet räknar ut en genomsnittlig balans för växtnäringsämnen i gödslingsplanen, se sid 5 i gödslingsplanen. I balansen så kommer kväve i balans det vill säga lika mycket som tillförs, bortförs också. För fosfor så räknar programmet med ett överskott på 9 kg P/ha och för kalium blir det ett underskott på -18 kg K/ha. Kvävegivorna till de olika grödorna ligger i nivå med vad vi brukar rekommendera. Fosforöverskottet och kaliumunderskottet har sin naturliga förklaring i NPK-varan som jag varit inne på tidigare i rapporten.

Jag har dock en kommentar till användningen av NPK'n till stråsäden. Du kör all NPK till höstvetet och ingenting till vårrödorna. Försök har genom åren visat att vårsäd svara mycket bättre på NPK än höstsäd. Mitt förslag är att du börjar och myllar NPK till vårsäden istället för att köra ut den till höstsäden. Beroende på vilka kvantiteter som du får tag i så tycker jag att vårsäden ska ha första prioritet och sedan rapsen följer av höstsäden. Sockerbetorna får idag NPK vilket du ska fortsätta med, då sockerbetor är en krävande gröda. Du lägger idag 100 kg N till sockerbetorna vilket är tillräckligt, speciellt eftersom ni nu myllar gödningen till betorna. Vi diskuterade om du skulle kunna gå ner mer, men jag tror att du ska hålla dig runt 95-100 kg N. Du kan prova och gå ner mer men då tror jag inte att kvävet räcker till. Betorna är också en den gröda som betalar sig bäst, därför är det dumt och chansa. Du lägger också en bra PK giva till betorna, det tycker jag att du ska fortsätta med, då betorna är krävande.

Ur klimatsynpunkt så skulle "klimatcertifierad" gödsel från t. ex. Yara kunna minska dina indirekta utsläpp av växthusgaser, det vill säga de utsläpp som inte sker direkt på din gård men som din produktion ger upphov till i tidigare led. Tänk på att risken för lustgasavgång är stor vid förhållanden med mycket fritt kväve när marken är våt och det finns färskt nedbrytbart organiskt material tillgängligt tex efter skörd när skörderester lämnas kvar.

## Kommentar till utlakningsberäkning

Utlakningsberäkningen i Stank in Mind visar en utlakning från din gård på 30 kg N/ha. Grundutlakningen från din kommun med den jordart du har är 37 kg N/ha. Med den strategi du har med sen bearbetning på många skiften och mycket höstsått och en del vall så minskas utlakningen jämfört med grundutlakningen, vilket är positivt.

## Problemställningar och åtgärder

- Lagg NPK i första hand till vårsåden, eftersom responsen är bättre från vårsäd än höstsäd.
- Eftersom NPK är ett prismässigt alternativ så bör den utnyttjas så väl som möjligt.
- Blir där över till höstsåden bör förstagivan köras som NPK. Huvudgivan ersätts med NS 27-4 eller N 27/N 34. N 34 om det sprids med rampspridare.

Hör gärna av dig om du har frågor eller om någonting är oklart!

Hälsningar,

Rådgivarens namn

Adress

Telefonnr

E-mail



Komplettera med eventuell finansieringstext samt logga från respektive län